

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 13 0 У 003508 16 Увп
Бања Лука, 29.3.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија овог суда Смиљане Мрше предсједника вијећа, Страхине Ћурковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз учешће Сање Орашчанин као записничара, у управном спору по тужби Б. П. из К., О. Д. (у даљем тексту: тужилац), против акта број .... од 02.3.2015. године, туженог Фонда за ... Р. С., Кабинет ..., у предмету понављања поступка по службеној дужности и успоставе исплате старосне пензије, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 У 003508 15 У од 30.6.2015. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 29.3.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против уводно означеног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Фонда за ... Р. С., Филијале ... Д. број горњи од 15.01.2014. године. Тим првостепеним рјешењем донијетим у поступку покренутом по службеној дужности, а у вези са одлуком Уставног суда Републике Српске број У-38/12 од 30.10.2013. године којом је утврђено да одредба члана 141. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“ број 134/11) није у складу са Уставом РС објављеној у „Службеном гласнику РС“ број 96/13 дана 12.11.2013. године настављена је исплата тужиоцу старосне пензије у износу од 1.177,95 КМ почев од 12.11.2013. године.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да чињеница што је одлуком Уставног суда РС број 38/12 од 30.10.2013. године, која је објављена у „Службеном гласнику РС“ број 96/13 дана 12.11.2013. године, а којом је утврђено да одредба члана 141. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању није у сагласности са Уставом РС, није од утицаја на рјешење ове управне ствари будући да је предметна управна ствар пресудом истог суда 13 0 У 002183 12 У од 25.9.2012. године правоснажно ријешена, а која пресуда је потврђена пресудом Врховног суда РС број 13 0 У 002183 12 Увп од 12.02.2015. године, па је тужени правилно поступио када је жалбу тужиоца одбио као неосновану и потврдио првостепено рјешење којим је успостављена исплата пензије почев од 12.11.2013. године као дана када је одлука Уставног суда објављена у „Службеном гласнику“, с обзиром да је чланом 68. став 1. Закона о Уставном суду РС („Сл. гласник РС“ број 104/11 и 92/12) прописано да закони, други прописи или општи акти који, на основу одлуке Суда, престају да важе,

не могу се примјењивати на односе који су настали прије дана објављивања одлуке суда, ако до тог дана нису правноснажно ријешени, а у конкретном случају је предметна управна ствар ријешена поменутом пресудом, па позивање туженог на одредбу члана 68. став 3. Закона о Уставном суду, којом је прописано да се извршавање правноснажних појединачних аката, донесених на основу прописа који се више не могу примјењивати, не може дозволити, нити спровести, а ако је извршење започето, биће обустављено, нема утицаја на рјешење ове управне ствари, као и позивање на пресуду Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 014335 14 У од 23.02.2015. године.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава законитост наведене пресуде због повреде материјалног права и неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Истиче да је тужени оспореним актом повриједио његова права јер је противно закону „отео 22 пензије“ што износи 26.950,39 КМ; да суд занемарује члан 2. Устава БиХ којим је прописано да се права и слободе предвиђене Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (Конвенција) и њеним Протоколима директно примјењују у БиХ и да имају приоритет над свим осталим законима, па да је одузимањем тужиоцу наведених пензија повријеђен члан 1. Протокола 1. уз Конвенцију, јер то представља имовину тужиоца, а што је образложио и Уставни суд у поменутој одлуци. Предлаже да Врховни суд „поништи“ побијану пресуду.

Тужени у одговору на захтјев истиче да нису повријеђене одредбе Закона о ПИО, нити правила поступка, те да остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта и предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев и побијану пресуду по одредбама члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), затим одговор тужене стране, као и цјелокупне списе овог управног спора, а и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Одредбом члана 141. став 1. Закона о ПИО, која одредба је била на снази до доношења одлуке Уставног суда РС, је прописано да се кориснику пензије, који у складу са овим законом стекне статус осигураника у обавезном или добровољном осигурању, изузев осигураника из члана 12. тачка г) и д) овог закона, исплата пензије обуставља за период тог осигурања.

Тужиоцу је рјешењем број горњи од 09.03.2012. године, обустављена исплата старосне пензије почев од 01.01.2012. године, јер је утврђено да је именовани стекао статус осигураника у обавезном осигурању.

Одлуком Уставног суда РС број 38/12 од 30.10.2013. године, а која је објављена у „Службеном гласнику РС“ број 96/13 дана 12.11.2013. године утврђено је да одредба члана 141. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању није у сагласности са Уставом РС.

Тужени је поновио поступак по службеној дужности и донио рјешење број горњи од 15.01.2014. године, којим је тужиоцу успоставио исплату старосне пензије у износу од 1.177,95 КМ мјесечно, почев од 12.11.2013. године, као дана када је одлука

Уставног суда РС број У-38/12 од 30.10.2013. године објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“. Оспореним актом је одбијена жалба и одржано на снази првостепено рјешење, а побијаном пресудом је одбијена тужба као неоснована.

Побијана пресуда је правилна.

Нижестепени суд у побијаној пресуди правилно истиче да одлука Уставног суда РС број 38/12 од 30.10.2013. године није од утицаја на рјешење ове управне ствари, јер је пресудом нижестепеног суда број 13 0 У 002183 12 У од 25.9.2012. године правноснажно ријешена предметна управна ствар с обзиром да је одржана одлука туженог којом је извршена обустава исплате пензије тужиоцу у складу са одредбом члана 141. став 1. Закона о ПИО, будући да се тужилац, у вријеме када је извршена обустава исплате старосне пензије, налазио у обавезном осигурању. Та пресуда окружног суда потврђена је пресудом Врховног суда РС број 13 0 У 002183 12 Увп од 12.02.2015. године.

Према одредби члана 68. став 1. Закона о Уставном Суду РС („Сл. гласник РС“ број 104/11 и 92/12), закони, други прописи и општи акти, који на основу одлуке Суда престају да важе, не могу се примјењивати на односе који су настали прије дана објављивања одлуке Суда, ако до тог дана нису правноснажно ријешени.

На основу члана 69. став 1. тог закона, свако ко сматра да му је повријеђено право коначним или правноснажним појединачним актом, донесеним на основу закона или другог прописа или општег акта, који је на основу одлуке Суда престао да важи, има право да тражи од надлежног органа измјену тог појединачног акта.

Приједлог за измјену правноснажног коначног акта из става 1. овог члана може се поднијети најкасније у року од 6 мјесеци од дана објављивања одлуке у „Службеном гласнику Републике Српске“ ако од достављања појединачног акта до доношења одлуке Суда, није прошло више од годину дана (став 2.). Одлука Суда из става 1. овог члана представља разлог за понављање поступка пред органом који је донио коначни или правноснажни појединачни акт.

Дакле, из цитираних одредби произлази да је тужилац могао у року од 6 мјесеци од дана објављивања одлуке Суда у „Службеном гласнику Републике Српске“, поднијети приједлог за понављање управног поступка ако је сматрао да му је повријеђено право коначним или правноснажним појединачним актом који је донесен на основу закона или другог прописа или општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом.

Тужилац није поднио приједлог за понављање поступка на основу одредбе члана 69. Закона о Уставном суду, већ је тужени поновио поступак по службеној дужности и донио рјешење којим се тужиоцу успоставља исплата старосне пензије почев од 12.11.2013. године као дана када је објављена одлука Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Српске“ сагласно одредби члана 68. Закона о Уставном суду којом је прописано да закони, други прописи или општи акти за које је утврђено да нису у сагласности са Уставом престају да важе даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Будући да је одлука туженог, којом је обустављена исплата тужиоцу старосне пензије почев од 01.01.2012. године, као момента када је стекао својство осигураника у обавезном осигурању постала правноснажна доношењем пресуде нижестепеног суда број 13 0 У 002183 12 У од 25.9.2013. године, а иста је потврђена пресудом овог суда број 13 0 У 002183 12 Увп од 12.02.2015. године, то се одлука Уставног суда не односи на управне ствари које су правноснажно ријешене, како је то правилно закључио нижестепени суд у побијаној пресуди.

Неоснован је навод тужиоца да је поступањем управних органа и нижестепеног дошло до повреде тужиоачевог права на имовину из члана 1. Протокола 1 уз Конвенцију. Одредба члана 1. став 1. Протокола 1. уз Конвенцију обезбјеђује сваком физичком и правном лицу мирно и несметано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим принципима међународног права. Ставом 2. овог члана је дефинисано да претходне одредбе, ни на који начин не утичу на право државе да примјењује такве законе које сматра потребним да би контролисала коришћење имовине у складу са општим интересом или да би осигурала наплату пореза или других доприноса или казни. Дакле, овај члан има три правила. Прво правило садржано у првој реченици става 1. изражава принцип мирног уживања имовине, друго правило садржано у другој реченици овог става односи се на лишавање имовине и ограничава га извјесним условима и треће правило садржано у ставу 2. овог члана допушта да државе потписнице имају извјесна права у погледу контроле коришћења имовине у складу са општим интересом.

Стоји чињеница да тужиоцу од момента када му је обустављена исплата старосне пензије 01.01.2012., па до 12.11.2013. године, када му је поново успостављена исплата старосне пензије, нису исплаћене 22 пензије из чега произлази да је било мијешање органа управе у имовину тужиоца, јер старосна пензија коју је тужилац примао, несумњиво представља тужиоачеву имовину. Преостаје да суд испита да ли је мијешање пропорционално легитимном циљу који се жели постићи, односно да ли успоставља „правичну равнотежу“ између захтјева јавног интереса и захтјева да се заштити право појединца на имовину. Одредба члана 141. став 1. Закона о ПИО којом је било прописано да се кориснику пензије, који у складу са овим законом стекне статус осигураника у обавезном или добровољном осигурању, изузев осигураника из члана 12. тачка г) и д) овог закона, исплата пензије обуставља за период тог осигурања представљала је релевантан правни основ за ограничење тужиоачевих права у смислу да прописује услове када се врши обустава исплате старосне пензије, те да има за циљ успостављање правне сигурности и досљедну примјену ове законске одредбе којом је прописан експлицитан услов за обустављање исплате пензије, а све у интересу правне сигурности и правилног функционисања пензијског система. С обзиром да су законом прописани услови за обуставу исплате пензије, то је доношење рјешења од стране туженог, којим се врши обустава исплате старосне пензије док трају околности из члана 141. став 1. Закона о ПИО, било на основу закона, па је по оцјени овог суда, мијешање у тужиоачево право на имовину било у складу са законом ради постизања легитимног циља у јавном интересу, а којим законом је успостављена „правична равнотежа“ између захтјева од општег или јавног интереса и захтјева да се заштити право појединца на имовину. У конкретном случају „превагнуо“ је општи, односно јавни интерес и начело правне сигурности над тужиоачевим појединачним интересом, јер је тужилац прекршио законску одредбу којом је јасно прописано да ће се кориснику пензије, који стекне статус осигураника, обуставити исплата пензије за период тог

осигурања. Из чињеничног утврђења произлази да тужилац није поднио захтјев за понављање поступка на основу одлуке Уставног суда РС, нити је тражио исплату пензија од момента када му је извршена обустава исплате старосне пензије од стране туженог, па овај суд закључује да није дошло до повреде права на имовину, јер је обустава исплате старосне пензије тужиоцу извршена у складу са законом. По престанку околности из одредбе члана 141. став 1. Закона о ПИО, тужиоцу је успостављена исплата старосне пензије са даном објављивања одлуке Уставног суда РС у „Службеном гласнику Републике Српске“, тј. 12.11.2013. године, па у овој ситуацији, по налажењу овог суда, постоји сразмјера између мијешања и циља којем се тежи у смислу постојања законске норме која ограничава истовремено остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и права из радног односа, а све ради обезбјеђивања начела законитости и спречавања двоструког остваривања права из истог основа (пензије по основу доприноса из радног односа и плате по основу рада), па овај (Врховни) суд закључује да у овом случају није дошло до повреде тужиоцевог права на имовину.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог из члана 35. став. 2. ЗУС, па се захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић